

עפ"ת 36031/09/18 - אלירז כרמלי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 36031-09-18 כרמלי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת אילונה אריאלי
מערערת
נגד
משיבה
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד יאיר סטולר, עו"ד ולדי טטלבוים
הצפון

פסק דין

1. לפני ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בנצרת (כב' השופט בסאם קנדלפת) מיום 2.9.2018 ולפיה נדחתה בקשת המערערת להארכת מועד להישפט (המ"ש 8944-08-18, דו"ח מס' 90508118479, להלן: **הדו"ח**).

2. ביום 16.4.2017 נשלחה למערערת הודעת תשלום קנס - הדו"ח. צוין שם, כי ביום 29.3.2017 נהגה המערערת ברכב בכביש 65, בדרך שאינה עירונית עם שטח הפרדה בנוי בה מותרת מהירות מירבית של 90 קמ"ש, במהירות של 130 קמ"ש, בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה. אכיפת העבירה בוצעה באמצעות מצלמה מסוג א'3. צוין בדו"ח כי על המערערת לשלם קנס של 750 ₪ בתוך 90 יום, זולתו אם תודיע בתוך אותו מועד על רצונה להישפט בבית המשפט על העבירה.

3. ביום 28.8.2018 הגישה המערערת בבית המשפט קמא בקשה להארכת מועד להישפט על הדו"ח. נטען בבקשה, כי הרכב אמנם רשום על שמה של המערערת, אך הוא משמש גם את בעלה, שהוא מוזיקאי המעביר הרצאות במספר מוסדות במדינה והעבירה צולמה כאשר הוא נהג ברכב, בדרכו מאחת ההרצאות בצפון, לביתם בתל אביב. לאחר שהגיע הדו"ח, מיהר בעלה של המערערת לשלמו, בהיותו אזרח שומר חוק וביודעו כי הוא ביצע את העבירה, אך הוא לא הבין את משמעות תשלום הקנס בעוד הדו"ח רשום על שם המערערת. מספר חודשים לפני הגשת הבקשה להארכת מועד להישפט, קיבלה המערערת זימון לבצע קורס נהיגה מונעת, בעקבות צבירת נקודות. בעלה מיהר לפנות למשטרת ישראל בבקשה להסב את הדו"ח על שמו, מאחר והוא שנהג ברכב, אך בסופו של דבר נענה בשלילה ולאחר מכן, שוב קיבלה המערערת מכתב ממשרד הרישוי המורה לה לבצע קורס נהיגה מונעת, דבר שגרם לסכסוך בין בני הזוג. המערערת הוסיפה וטענה כי סוגיית אמינות מצלמות ה - א'3 עומדת לדיון בבתי המשפט לתעבורה, כאשר במועד הגשת הבקשה הודיעה פרקליטות המדינה כי היא מקפידה את הדו"חות המופקים ממצלמות אלו ומשכך, אם תידחה הבקשה להארכת מועד להישפט, יגרום הדבר לעיוות דין למערערת.

4. בהחלטת בית המשפט קמא מושא הערעור, נדחתה בקשת המבקשת. נקבע כי מששולם הקנס, רואים את המערערת כאילו הודתה במיוחס לה, הורשעה ונשאה את עונשה וכי לא נמצא מקום בנסיבות תיק זה לסטות מכלל זה ולפתוח את התיק מחדש.

5. בבקשה לעיון חוזר שהגישה המערערת, נטען כי ביום 6.9.2018 זיכה בית המשפט בעכו נאשמים בעבירות מהירות שנאכפו על ידי מצלמות א'3, בשל אי הוכחת אמינות המצלמות (תת"ע 4745-08-13), דבר המהווה לטענת המערערת שינוי נסיבות הנוגע לעיוות הדין שנגרם לה. גם בקשה זו נדחתה על ידי בית המשפט קמא, מן הטעם שסיים מלאכתו בתיק.

6. בערעורה, חזרה המערערת על טענותיה כפי שהובאו בבית המשפט קמא והוסיפה כי אמנם פסק הדין שניתן בבית המשפט בעכו איננו מחייב, אך מדובר בתיק עקרוני אשר התנהל זמן רב וזכה להד ציבורי רחב ביותר. בנסיבות אלה, עיוות הדין שנגרם למערערת מצדיק התערבות בהחלטת בית המשפט קמא והארכת המועד להישפט על הדו"ח, אף שהקנס שולם על ידי בעלה בתום לב. המערערת הפנתה לפסיקה בה הוארך המועד להישפט אף שהקנס שולם והמשיבה לא ערערה על כך [המ"ש 13833-11-18 (תעבורה תל אביב) אלי טייב נ' מדינת ישראל (11.12.2018)]; המ"ש 8098-12-18 (תעבורה חיפה) 8098-12-18 יורם קליין קדם נ' מדינת ישראל (15.1.2019)]. לטענת ב"כ המערערת, אמנם לא נפלה טעות בהחלטת בית המשפט קמא, עת דחה את בקשתה להארכת מועד להישפט, אך מאז השתנה המצב המשפטי, נוכח פסק הדין בו זוכו נאשמים בבית המשפט בעכו. כיום, בכל התיקים התלויים ועומדים בבתי המשפט לתעבורה בארץ, מתוקנים כתבי האישום לעבירות שאין בצדן נקודות וכך מסתיימים. במצב ביניים זה, הספק אמור לפעול לטובת המערערת, שבקשתה עמדה בקריטריונים שנקבעו על ידי בית המשפט העליון.

7. ב"כ המשיבה טוענת, כי לא נפלה בהחלטת בית המשפט קמא טעות המצדיקה התערבות ולהיפך - ההחלטה מתיישבת עם פסיקת בית המשפט העליון. מרגע ששולם הקנס, ההרשעה חלוטה ולא הובא כל טעם חריג ומיוחד המצדיק את הארכת המועד להישפט. לצד פסקי הדין של בתי המשפט לתעבורה אותם הציגה המערערת, קיימת שורה של פסקי דין של בתי משפט מחוזיים, אשר דחו ערעורים בנסיבות דומות [עפ"ת (מחוזי ירושלים) 42038-10-18, שאנון רחל נ' מדינת ישראל (1.3.19)]; עפ"ת (מחוזי חיפה) 5570-10-18, בועז פרי נ' נדינת ישראל (29.1.2018); עפ"ת (מחוזי ירושלים) 7334-12-18 יגאל בן דוד נ' מדינת ישראל, (26.12.18); עפ"ת (מחוזי מרכז) 23415-07-18 מיכאל צור נ' מדינת ישראל (24.12.18)]. אין בעובדה שהמשיבה לא ערערה על אותן החלטות שהציגה המערערת, בנסיבותיהן, כדי להוות אכיפה בררנית. הארכת מועד להישפט למי ששילם את הקנס, במצב דברים בו עדיין אין הכרעה חלוטה בעניין אמינות מצלמות ה-א'3, תפתח פתח לא סביר מבחינת עיקרון סופיות הדין ויכולתה של מערכת המשפט להתמודד עם ערעורים על הרשעות חלוטות. המשיבה הפנתה לפסק דינו של בית המשפט העליון בע"פ 4682/01, גבריאלי לוי נ' מדינת ישראל (10.11.2003), להלן: **עניין גבריאלי לוי**), בו עמדה לדיון שאלת אמינותו של מכשיר הממל"ז ונקבעו הנחיות חדשות ביחס לשימוש בו ויחד עם זאת נקבע כי "מקום שנאשמים הודו במהירות שיוחסה להם, יש לראות בהודאתם אימות לתוצאה שהפיק הממל"ז...".

דין והכרעה

8. לאחר עיון בהודעת הערעור ובפסיקה אליה הפנו ב"כ הצדדים ולאחר שמיעת טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

9. המסגרת הנורמטיבית החלה על העניין, קבועה בסעיפים 229-230 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: **חסד"פ**). סעיף 229 (ח) לחסד"פ קובע:

"שילם אדם את הקנס רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו. אולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על אדם ששילם את הקנס ותובע ביטל את הודעת תשלום הקנס לפי סעיף קטן (ג) או על אדם שבית המשפט החליט לקיים את משפטו אף על פי שהודיע באיחור על רצונו להישפט כאמור בסעיף 230."

סעיף 230 לחסד"פ קובע כדלקמן:

"... בית המשפט רשאי, לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו..."

התנאים הקבועים בסעיף 229 (ה) לחסד"פ הם אלה :

"אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמןעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה."

מיום 9.4.1987

תיקון מס' 7

ס"ח תשמ"ז מס' 1213 מיום 9.4.1987 עמ' 113 (ה"ח 1703)

230. הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט; בית המשפט רשאי, מנימוקים שיירשמו, לקיים את המשפט גם אם ההודעה האמורה ניתנה באיחור. הורשע האדם בבית המשפט על העבירה ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מהסכום הנקוב בהודעת תשלום הקנס, אלא אם כן ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו.

מיום 20.6.1990

תיקון מס' 11

ס"ח תש"ן מס' 1311 מיום 22.3.1990 עמ' 111 (ה"ח 1937)

230. הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו; בית המשפט רשאי, מנימוקים שיירשמו, לקיים את המשפט גם אם ההודעה האמורה ניתנה באיחור. הורשע האדם בבית המשפט על העבירה ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מהסכום הנקוב בהודעת תשלום הקנס, אלא אם כן ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו.

מיום 17.1.2010

תיקון מס' 60

ס"ח תש"ע מס' 2223 מיום 17.1.2010 עמ' 310 (ה"ח 456)

230. הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו; בית המשפט רשאי, מנימוקים שיירשמו, לקיים את המשפט גם אם ההודעה האמורה ניתנה באיחור לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו. הורשע האדם בבית המשפט על העבירה ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מהסכום הנקוב בהודעת תשלום הקנס, אלא אם כן ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו.

כך, מקום בו לא ידע ולא יכול היה אדם לדעת כי אישום תלוי ועומד נגדו, עשויה להימצא הצדקה לחריגה מסד הזמנים הקבוע בחסד"פ להגשת הבקשה להישפט (ראה: רע"פ 2096/07 כוכבי נ' מדינת ישראל, 1.5.2007).

10. בענייננו, המערערת איננה טוענת לקיומו של התנאי הקבוע בסעיף 229 (ה) לחסד"פ, היינו - שהבקשה להישפט לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות בה ושמנעו ממנה להגישה במועד. כאמור, מדובר בדו"ח אשר נשלח למערערת כבר בחודש אפריל 2017, המערערת לא טענה כי לא קיבלה או לא ידעה עליו, ואף בעלה, שתצהירו תמך בבקשת המערערת, לא טען זאת. הבקשה להארכת מועד להישפט הוגשה כשנה וארבעה חודשים לאחר מכן, היינו - באיחור ניכר, ושוב - בלא שנטען בה כי היא לא הוגשה במועד בשל סיבות שאינן תלויות במבקשת.

11. עולה מטענות המערערת כי בקשתה להישפט הוגשה באיחור ניכר ובדיעבד וזאת רק משהתברר לה כי היא מחויבת בביצוע אמצעי תיקון של משרד הרישוי, עקב צבירת נקודות. טעם זה, כשלעצמו, איננו מצדיק את הארכת המועד להישפט (ראה: רע"פ 2754/12 פול ביסמוט נ' מדינת ישראל, 19.4.2012).

12. המערערת, אפוא, איננה טוענת לקיום התנאים הקבועים בסעיף 229(ה) לחסד"פ, אלא לקיומם של נימוקים מיוחדים אשר הצדיקו את הארכת המועד להישפט, על פי סעיף 230 לחסד"פ. דא עקא, שהנימוקים שהעלתה המערערת, אין בהם משום נימוקים מיוחדים כאמור:

13. אשר לטענה כי בעלה של המערערת הוא שנהג ברכב הרשום על שמה - טענה זו איננה מבססת חשש לעיוות דין כלפי המערערת (ראה: רע"פ 7709/13 שמעון סאסי נ' מדינת ישראל 28.11.2013 וכן דברים שכתבתי בעניין זה בעפ"ת 42642-12-17).

14. ואשר לטענות בעניין אמינות מצלמות ה - א'3 ראשית, פסק הדין של בית המשפט לתעבורה בעכו, עליו נסמכת המערערת בעניין זה, אין בו משום קביעה כי מצלמות הא'3 אינן אמינות, אלא כי לא הוכח, על בסיס העדויות שהובאו לבית המשפט באותו עניין, כי כך הוא הדבר. מכל מקום, אין מדובר בתקדים מחייב.

15. שאלת אמינות מצלמות ה - א'3 עומדת כיום לדיון וטרם הוכרעה, ובמובן זה אכן מדובר ב"תקופת ביניים". אלא שלא הרי נאשם שטרם הורשע בדיון, כהרי נאשם שהרשעתו חלוטה. בכל הנוגע לנאשם שטרם הורשע, יכול ויהיה בטעם זה, של שאלת אמינות המצלמות, כדי להצדיק את פתיחת שערי בית המשפט בפניו אף אם הגיש בקשתו להישפט באיחור. אלא שאדם ששילם את הקנס, רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו (סעיף 229(ח) לחסד"פ ולפיכך, לא תשמע טענתו בדבר אמינות המצלמות, בדומה לפסיקת בית המשפט העליון בעניין גבריאלי לוי, אשר דן בסוגייה דומה של אמינות מכשיר הממל"ז. בוודאי שזהו הדין מקום בו הבקשה הוגשה תקופה כה משמעותית לאחר ביצוע העבירה ותשלום הקנס.

16. כאמור, המערערת הגישה שתי החלטות של בתי משפט לתעבורה, בהם חרף תשלום הקנס ובשים לב לטענה בעניין אמינות המצלמות, הוארך המועד להישפט. מדובר בפסקי דין של בתי משפט לתעבורה, שעה שבתי המשפט המחוזיים, בפסקי הדין אליהם הפנתה המשיבה, קבעו כאמור אחרת ודעתי כדעתם. מכל מקום, בנסיבות להן טענה המשיבה בטיעוניה בפניי, אין לראות בעובדה שהמשיבה לא ערערה על החלטות אלה, כדי להצביע על אכיפה בררנית מצדה.

17. על יסוד האמור לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי לא נפלה טעות בהחלטת בית המשפט קמא ולפיכך, הערעור נדחה.

המזכירות תמסור פסק דין זה לב"כ הצדדים.

ניתן היום, כ"ד אדר ב' תשע"ט, 31 מרץ 2019, בהעדר הצדדים.